

NOVINKY

v sociální a zdravotní oblasti

nejen pro onkologicky nemocné a jejich blízké

3. ročník

2/2020

15. prosince 2020

Tento občasník pokračuje 3. rokem ve zlepšování informovanosti onkologicky nemocných a jejich blízkých na co mají během léčby a po ní nárok v oblasti sociální a zdravotní. Cílem je přinášet informace o aktuálních i plánovaných legislativních nebo organizačních změnách a hovořit o potřebných i ožehavých tématech.

Zvýšení minimální mzdy

V listopadu vláda ČR schválila zvýšení minimální mzdy o 600 Kč na 15 200 Kč od ledna 2021. Dosáhne tak na 42,4 % průměrné mzdy. Minimální mzda podmiňuje růst nejnižších úrovní zaručené mzdy. Ty stanovují nejnižší cenu práce odstupňovaně podle její složitosti, odpovědnosti a namáhavosti. Máme 8 skupin prací. Ministryně práce a sociálních věcí dlouhodobě říká, že by ráda viděla minimální mzdu ve výši 50 % té průměrné, což by při stávající průměrné mzdě kolem 34 000 Kč činilo 17 000 Kč. Zaměstnavatelé vidí situaci úplně jinak. Potýkají se s koronavirovou krizí a řeší propouštění zaměstnanců, které by právě zvýšení minimální mzdy mohlo urychlit. Mnoho firem udává, že nemají ani na to, aby udržely provoz.

Růst mezd je pro občany zásadní. Podhodnocování ceny práce snižuje schopnost lidí žít na slušné životní úrovni a vede ke zvyšování výdajů na sociální dávky. Zároveň zvýšení minimální mzdy by mělo přinést do státní kasy na sociálním pojištění navíc 330 mil. Kč za rok, příjmy ze zdravotního pojištění by se mohly zvýšit o zhruba 140 mil. Kč za rok.

Minimální mzda má vliv také na měsíční částku zdravotního pojištění pro osoby bez zdanitelných příjmů, která v roce 2021 bude činit 2 052 Kč (v roce 2020 činí 1 971 Kč), tedy 13,5 % z minimální mzdy. A také s dopočtem při odvodu zdravotního pojištění u osob, které mají pouze částečný úvazek se mzdou nižší, než je minimální mzda a od tohoto dopočtu nejsou osvobozeni.

Zvýšení důchodů

Od lednové splátky důchodu se zvýší všechny státem vyplácené penze. Zvýšení se bude pohybovat v řádech stokorun. Státní důchody se budou od ledna zvyšovat

opět automaticky, nebude potřeba činit žádné administrativní úkony. Každý důchod se skládá ze základní výměry důchodu (pevně daná částka státem) a procentní výměry (závisí na konkrétním průběhu pojištění důchodce). V letošním roce činí základní výměra důchodu 3 490 Kč a v roce 2021 bude 3 550 Kč, zvýšení o 60 Kč. Procentní výměra důchodu se zvýší o 7,1 %.

Zvýšení příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (OZP)

Aktuálně je asi 60 tisíc lidí se zdravotním postižením, kteří jsou zaměstnaní. Příspěvek pro zaměstnavatele zaměstnávající více než 50 % osob se zdravotním postižením se zvýšil o 800 Kč na 13 600 Kč měsíčně, a to s výplatou již za 3. čtvrtletí roku 2020, o kterou se žádá vždy zpětně, tedy na počátku 4. čtvrtletí. Opatření reaguje na postupné zvyšování minimální mzdy. Tedy konkrétně na rostoucí nákladové zatížení zaměstnavatelů zaměstnávajících osoby se zdravotním postižením.

Nezaměstnanost

Pandemie COVID-19 postihla řadu profesí, OSVČ, firem a podniků. Řada lidí přišla a přijde o práci. Nezaměstnanost z velmi příznivých čísel postupně stoupá.

	% nezaměstnaných v celé ČR	Počet nezaměstnaných OZP	% OZP z celkového počtu nezaměstnaných	Počet OZP na 1 volné pracovní místo pro OZP
Listopad 2020	3,8	37 524	13,7	3,3
Prosinec 2019	2,9	33 726	15,6	2,9

Celkem zřetelně lze konstatovat, že nezaměstnanost stoupá i u osob se zdravotním postižením, kteří mají situaci s uplatněním na trhu práce složitější.

E-recept na pomůcky

Počátkem prosince byl poslaneckou sněmovnou schválen elektronický předpis zdravotnických prostředků po vzoru e-receptu. Řadě nemocných a zdravotně postižených to ulehčí přístup k pomůckám. Na rozdíl od elektronického receptu na léky by mělo být využívání elektronických poukazů dobrovolné. Pomohly by zejména lidem, kteří odebírají zdravotnické prostředky pravidelně. Pro poukaz

například na inkontinenční pomůcky by nemuseli chodit k lékaři. Návrh zákona nyní zamíří k posouzení do Senátu. Novela zákona bude účinná od 26. 5. 2021 a nový elektronický systém by měl být spuštěn nejdéle do 18 měsíců od nabytí účinnosti novely.

Neschválené legislativní změny čekají ve sněmovně

Již počátkem roku 2020 byl podán poslanecký návrh na změnu dlouhodobého ošetřovného v zákoně o nemocenském pojištění, o kterém jsme informovali v minulém díle Novinek. Bohužel ani ke konci listopadu 2020 se novela nedostala ani do 1. čtení v Poslanecké sněmovně.

Další důležitou legislativní úpravou je novela zákona 48/1997 Sb. o veřejném zdravotním pojištění, která také čeká v Poslanecké sněmovně a neprošla ještě ani 1. čtením. Pro onkologicky nemocné je důležitá zejména v těchto oblastech:

- Zpřesnění postupu při rozhodování zdravotních pojišťoven o nároku na úhradu léčby jinak nehrazené podle §16
- Zrychlení procesu přiznání úhrady novým inovativním lékům, aby se dostaly co nejdříve k potřebným pacientům
- Řešení úhrad pro VILP (Vysoce inovativní léčivé přípravky) a garance doléčení i při vypršení tzv. dočasné úhrady léku

Tyto novely jsou bohužel odsouvány z důvodu schvalování řady mimořádných právních předpisů v souvislosti s pandemií COVID-19. Další důležité legislativní změny jako je novela zákona o zdravotních službách a novela zákona o sociálních službách se díky výraznému zpomalení procesů na úrovni jednotlivých ministerstev do Poslanecké sněmovny ještě ani nedostala. Je to velký problém, protože přibližně za 10 měsíců jsou plánované volby a hrozí, že novely se již nestihnou schválit vůbec a mnoho užitečné práce tak může být ztraceno, protože nová vláda a sněmovna nemusí v jejich projednávání pokračovat.

Právní poradenství

Sociální poradenství a to i to odborné má svůj určitý přesah do sociálně právní oblasti a to zejména v oblasti práva zdravotního, pracovního, rodinného nebo správního práva. Ale v určitých případech je již vhodnější konzultace s právníkem. Služby advokátů jsou pro mnoho dlouhodobě nemocných finančně nedostupné.

Možnosti, kde hledat právní poradenství najdete na <https://justice.cz/potrebuji-pravni-pomoc>

Za určitých podmínek je možné žádat o bezplatné právní poradenství u České advokátní komory: <https://www.cak.cz/scripts/detail.php?id=2617>

Další možnosti právního poradenství najdete zde (většina poskytuje poradenství po e-mailu nebo telefonicky, jen výjimečně osobně):

Medlaw: <https://www.medlaw.cz> (zdravotní právo)

Právní poradna Apeiro: <https://aperio.cz/poradna> (pomoc rodinám v oblasti rodinného a pracovního práva)

Bezplatná právní poradna: <https://www.bezplatnapravniporadna.cz>

Můj právník.cz: <https://muj-pravnik.cz/pravni-poradna>

Právní poradkyně: <https://www.pravniporadkyne.cz> (zdravotní právo)

Sociální poradenství pro onkologicky nemocné a jejich blízké v Amelii

Amelie, z.s. se dlouhodobě zabývá psychosociální problematikou onkologicky nemocných a jejich blízkých. Ve svých pobočkách poskytuje odborné sociální poradenství, konzultace s psychologem, aktivity pro onkologicky nemocné a realizuje dobrovolnický program na onkologických odděleních.

Neváhejte se na ni obrátit na těchto kontaktech:

Praha a Středočeský kraj	tel.: 739 004 222	e-mail: socialni@amelie-zs.cz
Liberec	tel.: 608 458 277	e-mail: liberec@amelie-zs.cz
Olomouc	tel.: 739 005 123	e-mail: olomouc@amelie-zs.cz

Projekt vznikl za podpory Ministerstva zdravotnictví a Úřadu vlády ČR a Vládního výboru pro zdravotně postižené občany.

Amelie, z.s., Šaldova 15, 186 00 Praha 8 – Karlín

Více na: www.facebook.com/amelie.zs a www.amelie-zs.cz

pomáháme žít život s rakovinou

Za vytištění zdarma děkujeme tiskárně: **TISKÁRNA** www.tisk.cz
POLYGRAF